

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrùm in Christo sint duæ voluntates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Potuit existere in rerum naturâ per diuinam existentiam?

Solutur.

Respondeo, Quia existentia non supponit rem constitutam in rerum natura, & in ratione entis actualis; sed ipsamet constituit illam in eo statu: vnde est inseparabilis ab illa, quamdiu illa manet res creata in rerum natura existens. Sicut omnis forma est inseparabilis à re, quamdiu manet eius effectus formalis. Subsistentia autem est modus essentia, supponens illam constitutam in rerum natura, solumque illam modificat: talis autem modus separari potest, & nisi quid aliud obstat, aliunde suppleri.

2. Obiectio.

Dices Secundò, In Christo est tantum vnicum esse; vt docet D. Thomas: ergo tantum vnica existentia: ergo &c.

Solutur.

Respondeo, In Christo est tantum vnum esse, scilicet completum, seu vnum esse personale; vt scilicet D. Thomas expressè addit tum hic, tum q. 19. a. 1. ad 4. hoc autem esse increatum. Accedente autem naturâ humanâ, solum huic esse accedit quædam relatio; vt inquit D. Thomas.

3. Obiectio.

Dices Tertio, Quia alioquin Christus haberet duo esse substantialia; ac proinde esset simpliciter duo: quod est falsum.

Respondeo, Concedo Christum habere duo esse substantialia; sed alterum completum, nempe esse diuinum; alterum secundum se incompletum, nempe esse humanum, quod tamen per diuinam hypostasim completur. Non tamen ideò Christus est duo; nam est vna hypostasis, imò & vnum ens sine imperfectione compositum. Non possunt autem dici duo, nisi sint duo supposita; vt supra dictum est.

4. Obiectio.

Dices Quarto, Si humana natura in Christo haberet suam existentiam creatam, vnio diuinæ naturæ cum humanâ esset accidentaria, non substantialis: quidquid enim aduenit enti in actu, facit vnum per accidens.

Solutur.

Respondeo; Solum sequitur non esse vnionem essentialem quâ fit vnica natura: non autem substantialem quâ fit vna persona. Nam ad vnionem substantialem satis est, vt ad aliquod substantiale complementum duo vniantur: quomodo etiam membra corporis inter se vniantur. Atqui Verbum diuinum ita se coniunxit humanæ naturæ, vt daret illi formaliter complementum substantiale, efficeretque vnum subsistens perfectè, supplendo quod deerat ad perfectam subsistentiam hominis.

Q V Æ S T I O X V I I I.

De Voluntate Christi.

In Sex Articulis diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum in Christo sint duæ Voluntates?

1. Variæ hereses circa Christum.

Respondetur Affirmatiuè, In Christo esse duas Voluntates.

Notandum est, Præter eos qui in Christo tantum vnâ naturam esse dicebant, qui etiam necessariò vnâ dumtaxat ponebant voluntatem, vt sunt Cerinthus, Ebion, Carpocrates, Photinus, Paulus Samosatenus; qui tantum humanam naturam Christo tribuebant: Itè Valentinus, Cerdon, Marcion, Manichæus, Apollinaris, Eutyches, qui veram humanam naturâ in Christo negabant: fuisse alios hæreticos, qui duas quidem naturas, humanam & diuinam faterentur in Christo; tamè negabant duas voluntates, maxime quoad actus, sed solam ponebant diuinam: vnde dicti sunt Monothelitæ. Incepit autem horum error circa annu 630. à Cyro Alexandrino Episcopo, vt inquit Damascenus lib. de heresibus sub finem; quem secutus est Sergius Episcopus Constantinopolitanus, & aliquot eius successores per annos 50; & Macharius Antiochenus. Quidam putant Honorium I. qui illis temporibus erat Pontifex Romanus, in eodem errore fuisse. Ita Canus lib. 6. de locis cap. 8. & alij plurimi recentiores & Doctores Scholastici. Sed multò verius est Honorium numquam in hoc errore fuisse: imò valdè probabile est nullum vquam Romanum Pontificem fuisse hæreticum; quod bene defendit Albericus Pighius lib. 4. Eccles. hierarch.

Monothelitæ vnâ solam in Christo ponebant voluntatē.

Honorius Papa vniuersaliter dicitur.

cap. 8. & lib. 6. cap. 11. & Bellarmius contrauersâ de Pontifice.

Quia verò hi hæretici ponebant in Christo voluntatem diuinam; nobis tantummodo probandum est in ipso etiam fuisse voluntatem humanam, tam quoad actum, quàm quoad potentiam. Sic enim constabit in ipso fuisse duas voluntates; quod quærebatur.

2.

Sunt duæ in Christo voluntates.

Probatur ergo Primò, Ex Scripturis: Matthei 26. v. 39. *Non sicut ego volo, sed sicut tu.* Lucæ 22. v. 42. *Non mea voluntas, sed tua fiat.* Ioan. 6. v. 38. *Nô veni facere voluntatem meam, sed eius qui misit me.* Quibus locis distinguit Dominus suam voluntatem à voluntate Patris: loquitur enim de actu voluntatis humanæ, non absoluto, sed conditionato & inefficaci: atqui voluntas diuina Christi non erat distincta à voluntate Patris: ergo præter diuinam habebat aliam. Deinde ad Philip. 2. v. 8. & ad Rom. 5. v. 19. & ad Hebr. 5. v. 8. tribuitur Christo obedientia: atqui obedientia est actus voluntatis creatæ.

Ex Scriptis.

Probatur Secundò hæc veritas ex Concilijs: Quia definita est in VI. Synodo Generali quæ expressè contra hunc errorem est congregata; vbi actione 4. eadem veritas copiosè probatur ex Scripturis & Patribus in epistola Agathonis Papæ. Definita etiam est in Concilio Lateran. sub Martino I. à can. 10. vsque ad 17.

Ex Concil.

Probatur Tertio Ratione. Primò, Quia Christus perfectam naturam humanam assumpsit; vt supra q. 2. & 6. ostensum est: ergo non caruit voluntate. Nam hæc vis naturaliter comitatur animam rationalem, sicut & intellectus. Quod si potentiam, etiam actum habuit; cum nulla sit

Triplici ratione.

I i iij ratio,

ratio, cur eo debuerit carere. Secunda, Si in Christo propter unicam personam, esset unica voluntas; in Trinitate, propter tres personas, essent tres voluntates; ergo quod voluntas sit vna vel plures, ex natura non ex personâ æstimatur. Ita Agatho Papa in Epist. sua. Tertia; Quia sine voluntate creata non potest esse meritum, nec satisfactio, nec oratio, nec obedientia: hæc enim omnia sunt actus voluntatis creata.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo fuerit Voluntas Sensualitatis: id est, Appetitus Sensitiuus?

Respondetur affirmatiuè. Ratio est; Quia Christus habuit perfectam Animam; ergo omnes animæ potentias. Atqui inter ceteras animæ potentias est appetitus sensitiuus, qui nobis cum brutis est communis ad bona sensibilia appetenda, & mala his contraria fugienda.

ARTICVLVS III.

Vtrum in Christo fuerint duæ Voluntates Rationales?

Respondeo; Si voluntas accipiatur pro potentia, tantum unica voluntas rationalis creata fuit in Christo; sicut & in nobis. Si accipiatur pro actu, sic duæ fuerunt in Christo voluntates; id est, duo genera actionum voluntatis, nimirum Intentio & Electio: seu, Voluntas vt Natura; &, Voluntas vt Ratio.

Pro quo nota; Duplicia esse bona & mala. Quædam enim sunt bona, quia consentanea naturæ; vt Vita, Benè esse, Sapientia, & similia. Quædam mala, quia naturæ dissentanea, vt mors, Cruciatu, &c. Respectu horum bonorum & malorum, est voluntas naturalis; diciturque natura. Nam naturaliter afficitur huiusmodi bonis, & abhorret à talibus malis. Sic Christus voluntate naturali fugiebat mortem, & appetebat viuere; non quod iste motus in Christo præueniret iudicium rationis, aut erumperet necessariò; sed quia voluntas sibi relicta, naturaliter & necessariò abhorret à morte, & afficitur vitæ. Alia sunt bona vel mala, quia consentanea vel dissentanea rectæ rationi: & respectu horum dicitur voluntas rationalis. Hac voluntate volebat Christus mori, quamuis naturali fugeret mortem. Vide quæ diximus 1. 2. q. 6. a. 1. de Duplici acceptione Voluntatis, & ibid. q. 10. a. 1. Quomodo moueatur Voluntas quæ natura, & Voluntas quæ Voluntas.

ARTICVLVS IV.

Vtrum in Christo fuerit Liberum Arbitrium?

Respondetur Affirmatiuè. Ratio est; Quia in ipso fuit electio, quæ est actus liberi arbitrij.

Pro Maiori explicatione, suppono Primò, Li-

bertatem arbitrij consistere in quadam indifferenti potestate voluntatis, secundum quam, ipsa in omni instanti, tum temporis, tum naturæ, quo consideratur vt prior suo actu, est indifferens ad illum, ita vt possit illum elicere & non elicere. Vnde quidquid voluntatem præueniendo determinat ad actum, repugnat libertati, si illam determinationem voluntas non habeat in sua potestate. De quo plura 1. 2. quæst. 6. art. 2. Dub. 1. in Disput. Apologetica de gratia efficaci & libero Arbitrio c. 5.

Suppono Secundò, In Christo non fuisse liberum Arbitrium ad peccandum: quod patet ex dictis supra q. 15. a. 1. dub. vnico, vbi ostendimus Christum nullo modo potuisse peccare in natura assumpta. Ratio est; Quia libertas quatenus se extendit ad peccatum, non est perfectio, sed imperfectio; vt docet Augustinus lib. de Corrept. & gratia cap. 11. & de Prædestinat. Sanctorum c. 15. Nam præcisè consistit in negatione scilicet in eo quod est non esse suam regulam, nec suæ regulæ necessariò coniunctum. Atqui hæc imperfectio non erat in Christi voluntate: hæc enim erat firmissimè coniuncta suæ regulæ, scilicet voluntati diuinæ; partim per visionem & amorem beatificum; partim per diuinam custodiam debitam illi ob vnionem hypostaticam. His positis

Respondeo, Christum habuisse verè & propriè libertatem in suis actionibus, quas salutis nostræ causa obiit: v. g. in orando, docendo, miraculis faciendis, imò & in ipsa morte amplectenda. Est fide tenendum: & consentiunt omnes Doctores.

Probat ex Scripturis. Isaia 7. v. 15. *Butyrum & mel comedet, vt sciat reprobare malum, & eligere bonum*: vbi Cyrillus notat, reprobare malum fuisse Christo naturale, non ex electione; sed voluntatem bonorum, ex electione liberâ: electio enim est actus liberi arbitrij. Isaia c. 53. vers. 7. *Oblatus est, quia ipse voluit*: qui modus loquendi in Scriptura libertatem significat; vt ibidem notat D. Hieronymus. Ioan. 10. v. 18. *Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à meipso, & potestatem habeo ponendi eam*: vbi apertè indicat esse in seia potestate animam ponere eo momento quo ipsi videretur; nec vllâ vi eam posse sibi extorqueri; vt docet Chryostomus hom. 59. in Ioan. Vide etiam Gregor. lib. 24. moral. c. 2. Et Anselm. l. 1. *Cur Deus homo*. cap. 9. & 10. vbi id fusè & eleganter probat; & lib. 2. cap. 15. 16. 17.

Probat Secundò, Ratione. Primò, Quia aliqui Christus non posset mereri, nec pro nobis satisfacere: nam de intrinsecâ ratione meriti, est libertas; vt ostensum est 1. 2. q. 114. Secundò, Quia libertas circa honesta, est magna perfectio naturæ rationalis: vnde etiam in Angelis & Deo reperitur. Atqui in Christo fuit omnis perfectio humanæ naturæ: ergo &c.

Sed contra hanc veritatem, sunt quatuor difficiles Obiectiones. Prima est ex prædefinitione diuinâ: Omnes enim actiones Christi videntur à Deo fuisse prædefinite cum suis omnibus circumstantijs: Nam hic modus prouidentie est altior. Quod confirmatur ex D. Thoma lib. 4. contra Gentes cap. 36. vbi ait: *Christus humanâ voluntate nihil voluit, nisi secundum quod eum velle diuina voluntas disposuit; iuxta illud: Ioan. 8. v. 29. Quæ placita sunt ei, facio semper.*

Respondeo, Quidam nobis tales prædefinitiones ob-

⁴
Voluntas vt
est Natura,
& vt est
Ratio.

Duplicis
generis bo-
na & ma-
la.

Fuit in
Christo Vo-
luntas na-
turalis.

Item Vo-
luntas Ra-
tionalis.

³
In quo
consistat
libertas
arbitrij.

Libertas
ad peccand.
est imper-
fectio.

⁶
Fuit liber
in actioni-
bus nostris
salutis.

⁷
Obiectio
à Prædefi-
nitionibus.